

26/2001 Z.z.

VYHLÁŠKA

Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky
z 15. decembra 2000,

**ktorou sa ustanovujú typy hnojív, obsah rizikových prvkov, podmienky odberu, skladovania a metódy skúšania hnojív,
pestovateľských substrátov a pôdnych pomocných látok**

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky podľa § 17 písm. b) zákona č.136/2000 Z. z. o hnojivách (ďalej len "zákon") ustanovuje:

§ 1

Táto vyhláška upravuje

- a) typy hnojív, zloženie, balenie, označovanie, rizikové prvky a ich limitné hodnoty pre jednotlivé skupiny hnojív a pôdy a prípustné odchýlky a limitné hodnoty pre hospodárske hnojivá,
- b) odber vzoriek hnojív,
- c) analytické metódy skúšania hnojív a biologické skúšky,
- d) skladovanie hnojív.

§ 2

Typy hnojív, pestovateľských substrátov a požiadavky na pôdne pomocné látky sú uvedené v prílohe č. 1.

§ 3

(1) Rizikové prvky sú: kadmium (Cd), olovo (Pb), ortuť (Hg), arzén (As), chróm (Cr). Pre organické hnojivá, pestovateľské substráty a hospodárske hnojivá sú rozšírené o meď (Cu), molybdén (Mo), nikel (Ni), zinok (Zn) a selén (Se). Limitné hodnoty pre hnojivá a pôdy sú uvedené v prílohe č. 2.

(2) Prípustné odchýlky od hodnôt jednotlivých zložiek a ich súčtu sú uvedené v prílohe č. 3.

(3) Ak sú údaje uvedené ako maximálne alebo minimálne alebo ak je uvedené ich rozmedzie, odchýlky nie sú povolené. Rozsah odchýlok berie do úvahy neovplyvniteľné chyby vznikajúce pri výrobe, odbere vzoriek alebo pri chemickej analýze kontrolných vzoriek.

(4) Kladné odchýlky v zrnitosti a v chemickom zložení sa neberú do úvahy, ak ide o základné živiny a hlavnú frakciu.

§ 4

(1) Balené hnojivá, pestovateľské substráty a pôdne pomocné látky uvádzané na trh majú označenie uvedené na obale alebo s obalom pevne spojené.

(2) Označenie živín slovne a chemickými značkami je uvedené v prílohe č. 4.

(3) Obsah živín v hnojivách je uvedený v označení hnojiva v hmotnostných percentách buď ako celé číslo, alebo s presnosťou na jedno desatinné miesto; vo viaczložkových hnojivách v poradí: N, P (P 2 O 5), K (K 2 O).

(4) Formy a rozpustnosť živín sú uvedené v označení v hmotnostných percentách, ak príloha č. 1 neustanovuje iný spôsob.

(5) Hmotnosť alebo objem uvedený v označení na obale alebo dodávke je čistá hmotnosť alebo čistý objem hnojiva.

(6) Odseky 2 až 5 platia pre pestovateľské substráty a pôdne pomocné látky obdobne.

(7) Hnojivá zodpovedajúce typu uvedenému v prílohe č. 1 sa na trh uvádzajú výhradne balené, ak je to uvedené v stĺpci 7 tejto prílohy.

§ 5

(1) Odber vzoriek výrobku zahŕňa odber čiastkových vzoriek, vytvorenie súhrnných a konečných vzoriek, uchovávanie a označovanie konečných vzoriek vrátane vyhotovenia protokolu o odbere vzorky.

(2) Na odber vzoriek sa používa, ak ide o

- a) tuhé výrobky, mechanické zariadenie výrobcu určené na odber vzoriek výrobkov, ktoré je v pohybe alebo ktorým sa pri odbere pohybuje, alebo vzorkovače, napríklad rúrkové, ploché lopatky a špirálové vzorkovače vhodné z hľadiska veľkosti šarže a častíc výrobku,
- b) kvapalné výrobky, vzorkovacia pumpa, vzorkovacia trubica so spodným uzáverom a vzorkovacia nádoba.

- (3) Na delenie vzorky sa používa delič, výnimočne sa vzorka delí kvartáciou.
- (4) Pomôcky na odber vzoriek nesmú byť z materiálu, ktorý môže ovplyvniť kvalitu vzorky.
- (5) Ak je šarža veľká alebo uložená takým spôsobom, že z nej nemožno odobrať jednotlivé čiastkové vzorky, za šaržu sa považuje len tá jej časť, ktorá umožní odber čiastkových vzoriek.
- (6) Hmotnosť čiastkovej vzorky odobranej z voľne uložených výrobkov, balených výrobkov s hmotnosťou obsahu nad 50 kg alebo s objemom nad 50 l, musí byť najmenej 200 g okrem čiastkovej vzorky odobranej mechanickým zariadením z pohybujúceho sa výrobku.
- (7) Najmenší počet čiastkových vzoriek podľa veľkosti šarže a druhu výrobku je uvedený v prílohe č. 5.
- (8) Z čiastkových vzoriek odobraných z jednej šarže sa vytvorí jedna súhrnná vzorka. Takýmto spôsobom sa vytvorí dve súhrnné vzorky, ak sa pri výrobkoch, ktoré sa skladajú z viacerých súčastí ako z jednej súčasti určujúcej typ a majú sklon k porušeniu zmesi, použije na odber vzorky rúrkový vzorkovač.
- (9) Z každej súhrnnej vzorky alebo z každej redukovanej súhrnnej vzorky sa vytvorí najmenej tri konečné vzorky.
- (10) Hmotnosť konečnej vzorky tuhých výrobkov je minimálne 1 kg, kvapalných výrobkov minimálne 500 g.
- (11) Pri balení s obsahom do 1 kg konečnú vzorku predstavuje jedno balenie alebo súbor viacerých balení.
- (12) Pomôcky na odber vzoriek, pracovné plochy a zberné nádoby na odber vzoriek musia byť čisté a suché.
- (13) Čiastkové vzorky sa odoberajú náhodne z celej šarže. Hmotnosť alebo objem odobraných čiastkových vzoriek je približne rovnaký.
- (14) Šarža tuhých výrobkov nebalených alebo v obaloch s hmotnosťou obsahu nad 100 kg sa rozdelí na približne rovnaké časti a z každej sa odoberie najmenej jedna čiastková vzorka.
- (15) Z vybraného balenia tuhého výrobku s hmotnosťou obsahu 100 kg a menej sa vzorka odoberie rúrkovým vzorkovačom alebo sa získa opakovaným delením celého obsahu balenia na deliči.
- (16) Z kvapalného výrobku sa čiastková vzorka odoberie po rozmiešaní, z emulzií, suspenzií a kašovitých zmesí iba z prúdu tečúceho výrobku.
- (17) Ak súhrnná vzorka obsahuje zhluky, tie sa roztlačia a opäť sa spoja so súhrnnou vzorkou. Na stanovenie veľkosti častíc sa použije pôvodná súhrnná vzorka.
- (18) Konečné vzorky sa uchovávajú šesť mesiacov od vyhotovenia protokolu o odbere vzorky v čistých, suchých, vlhkosť neprepúšťajúcich, vzduchotesných a uzavierateľných obaloch vyrobených z materiálov, ktoré neovplyvnia ich kvalitu. Po uzavretí obalu sa uzáver opatrí plombou, pečatou, uzavieracími páskami alebo kombináciou týchto prostriedkov tak, aby nebolo možné obal otvoriť bez poškodenia.
- (19) Na obal konečnej vzorky sa pripojí štítok s týmito údajmi:
- názov a druh výrobku,
 - meno, priezvisko, bydlisko a identifikačné číslo fyzickej osoby alebo obchodný názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ktorá výrobok dodala, doviezla alebo vyrobila,
 - adresa Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho (ďalej len "kontrolný ústav"), meno a priezvisko oprávnenej osoby, ktorá vzorku odobrala,
 - dátum a miesto odberu vzorky,
 - číslo protokolu o odbere vzorky.
- (20) Konečné vzorky uchováva kontrolný ústav. Kontrolný ústav o každej konečnej vzorke vyhotoví protokol o odbere vzorky, ktorý obsahuje tieto údaje:
- meno, priezvisko, bydlisko a prípadne identifikačné číslo fyzickej osoby alebo obchodný názov, sídlo a prípadne identifikačné číslo právnickej osoby, ktorá výrobok dodala, doviezla alebo ktorá výrobok, z ktorého bola odobraná vzorka, vyrobila,
 - názov a druh výrobku, z ktorého bola odobraná vzorka,
 - veľkosť a druh šarže, obsah jednotlivých súčastí výrobku, formy živín a ich rozpustnosť,
 - názov a adresu kontrolného ústavu, prípadne meno a priezvisko zamestnanca kontrolného ústavu, ktorý vzorku odobral,
 - miesto a dátum odberu vzorky,

- f) druh balenia a spôsob skladovania,
- g) číslo objednávky alebo číslo vyúčtovania objednávky, prípadne označenie dopravného prostriedku, z ktorého bola vzorka odobraná,
- h) dôležité skutočnosti zistené pri odbere vzorky, mená, priezviská a podpisy zodpovedných osôb,
- i) číslo protokolu.

§ 6

(1) Chemické rozbory výrobkov sa vykonávajú postupmi uvedenými v prílohe č. 6.

(2) Kontrolný ústav môže uznať výsledky laboratórnych skúšok hnojiva iných odborne spôsobilých domácich a zahraničných fyzických osôb alebo právnických osôb (§ 5 ods. 7 zákona), ak tie predložia potvrdenie o tom, že chemické rozbory vykonávajú v súlade s platnými európskymi normami.

(3) Biologické skúšky a testy vykonáva kontrolný ústav na poli, v skleníku, vo vegetačnej hale alebo v laboratóriu.

(4) Biologické skúšky a testy sa vykonávajú takto:

- a) výrobok sa testuje na plodinách, pre ktoré je určený,
- b) z charakteru a deklarovaného spôsobu použitia výrobku sa odvodzuje výber druhu skúšky a lokalita, dĺžka testovania, metódy skúšania a hodnotené parametre,
- c) na biologické skúšky sa vždy zaraďuje najmenej jeden kontrolný porovnávací variant,
- d) v biologických skúškach majú testované varianty najmenej štyri opakovania,
- e) rozsah a spôsob výkonu biologických skúšok a testov sa musí dodržať aj v prípade, že ich vykoná iná odborne spôsobilá fyzická osoba alebo právnická osoba,
- f) žiadateľ o registráciu hnojiva je povinný kontrolnému ústavu na objektívne posúdenie poskytnúť kompletnú dokumentáciu o metódach a spôsobe testovania a vyhodnotenia výsledkov overovacích testov s hnojivami.

(5) Mikrobiologické skúšky sa vykonávajú metódami, ktoré sú reprodukovateľné a majú čo najvyššiu záchytnosť mikroorganizmov.

§ 7

(1) Tuhé priemyselné hnojivá sa skladujú v skladoch ako voľne uložené alebo balené.

(2) Voľne uložené hnojivá sa skladujú v

- a) hromadách označených názvom hnojiva najviac do výšky 6 m, vzdialených od seba najmenej 2 m,
- b) oddeleniach (boxoch) označených názvom hnojiva, kde výška uloženého hnojiva môže dosahovať iba po hornú úroveň prepážky, alebo
- c) zásobníkoch.

(3) Hnojivá balené vo vreciach s hmotnosťou 50 kg sa skladujú uložené na sebe do výšky najviac 1,5 m alebo na paletách najviac do výšky 3,5 m.

§ 8

(1) Kvapalné hnojivá sa skladujú v nádržiach vybudovaných na tento účel a označených názvom uskladneného hnojiva, umiestnených v záchytnej vani, ktorej objem musí byť väčší, ako je objem najväčšej skladovacej nádrže umiestnenej vo vani.

(2) Suspenzné hnojivá sa skladujú v nádržiach s účinným miešacím zariadením.

(3) Pri skladovaní kvapalných hnojív sa musia dôsledne dodržiavať podmienky skladovania predpísané ich výrobcom.

§ 9

(1) Skladovacie priestory hospodárskych hnojív musia byť prispôsobené skutočnej produkcii hnoja v podniku za obdobie

- a) 6 mesiacov pri vyvážke hnoja dvakrát ročne,
- b) 10 mesiacov pri vyvážke hnoja jedenkrát ročne.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na hospodárske hnojivá uložené na pôde pred ich použitím.

(3) Zásobníky na uskladnenie hnojovice musia stačiť na päťmesačnú produkciu v podniku, pri močovke a hnojovke je potrebná kapacita na štvormesačnú produkciu v podniku. Pri prevádzkovaných zásobníkoch musí byť vylúčený prítok povrchových vôd.

§ 10

(1) Pri používaní hnojív, hospodárskych hnojív a pôdnych pomocných látok na poľnohospodárskej pôde nesmie prísť k ich priamemu prieniku alebo k splaveniu do povrchových vôd alebo na vedľajšie pozemky.

(2) Pri používaní hnojovice alebo močovky sa musí zabrániť úniku amoniaku jej následným zapracovaním do pôdy.

(3) Pri použití dusíka s cieľom rozložiť slamu alebo iné rastlinné zvyšky možno použiť hnojovicu alebo močovku v dávke do 80 kg dusíka na hektár.

(4) Pri určovaní dávky hnojív sa vychádza z

- a) potrieb plodiny na dosiahnutie predpokladanej úrody a kvality produkcie,
- b) množstva prístupných živín v pôde a z podmienok stanovišťa (najmä z klímy, pôdneho druhu a typu),
- c) pôdnej reakcie (pH), pomeru dôležitých katiónov (vápnika, horčíka a draslíka) a z množstva pôdnej organickej hmoty (humusu),
- d) pestovateľských podmienok ovplyvňujúcich prístupnosť živín (predplodina, spracovanie pôdy, závlaha).

(5) Údaje o obsahu živín v pôde poskytuje agrochemické skúšanie pôd podľa § 11 zákona. Chemickým rozborom sa stanovuje pôdna reakcia (pH) a obsah prístupných živín (P, K, Mg, Ca).

§ 11

Hnojivá sa používajú podľa

- a) vyhodnotenia chemických rozborov pôdy a lesných porastov,
- b) vonkajších príznakov porúch výživy, rastu a vývoja lesných porastov a ich celkového stavu,
- c) podmienok stanovišťa,
- d) výsledkov predchádzajúceho použitia hnojív v lesných porastoch.

§ 12

(1) Fyzické osoby obhospodarujúce poľnohospodársku pôdu alebo lesnú pôdu, ktoré vykonávajú poľnohospodársku výrobu alebo lesnú výrobu, evidované podľa osobitného predpisu 1), alebo právnické osoby obhospodarujúce poľnohospodársku pôdu alebo lesnú pôdu, ktoré vykonávajú poľnohospodársku výrobu alebo lesnú výrobu, vedú evidenciu o použití hnojív, hospodárskych hnojív a pôdnych pomocných látok na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 7.

(2) Subjekty uvedené v odseku 1 obhospodarujúce poľnohospodársky pôdny fond poskytujú kontrolnému ústavu prehľad o spotrebe hnojív z evidencie vedenej podľa odseku 1 v požadovanej štruktúre.

1) § 12a až 12e zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení neskorších predpisov.

§ 13

Na hnojenie sa nesmú používať priemyselné hnojivá, ktoré obsahujú viac ako 28 hmotnostných percent dusíka vo forme dusičnanu amónneho s výnimkou rokov 2001 a 2002. V roku 2001 a 2002 sa môže použiť na hnojenie dusičnan amónny s obsahom dusíka 34,4 % tak, aby dávka na jeden hektár poľnohospodárskej pôdy neprekročila 115 kg hnojiva v príslušnom kalendárnom roku.

§ 14

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. februára 2001.

Pavel Koncoš v. r.